FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT MARCO DARMON

fremsat den 24. september 1986 *

Høje Domstol.

1. Undtagelsesvis falder den sag, som her er forelagt Domstolen, ikke inden for rammerne af Domstolens almindelige opgave, nemlig at fortolke fællesskabsretten. Der er ikke her tale om EØF-traktaten, bortset fra dens artikel 181, hvorefter Domstolen har kompetence »til at træffe afgørelse i henhold til en voldgiftsbestemmelse«, som findes i en privatretlig aftale, som sagsøgeren Fadex og Kommissionen har indgået.

2. De faktiske omstændigheder er parterne enige om. Den 4. december 1979 forelagde Fadex Kommissionens kompetente tjenestegren et tilbud om levering og lægning af en Dex-o-tex-gulvbeklædning til et fjernsynsstudie i Bruxelles. Tilbuddet lød på 150 480 BFR, hvortil kom et beløb på 13 230 BFR for afsluttende arbejder, som ikke er inddraget i denne sag.

Den 14. december 1979 tilsendte Gibbels, chefen for Kommissionens afdeling »Bygninger, teknisk tjeneste, telekommunikation«, Fadex en bestilling, som udtrykkeligt henviste til det nævnte tilbud og indeholdt følgende passus: »Denne bestilling er omfattet af bestemmelserne i Kommissionens oversigt over almindelige betingelser for aftaler og kontrakter ref. XIX/204/79-DK.«

Et eksemplar af bestillingssedlen, forsynet med leverandørens stempel og underskrift, blev af Fadex sendt tilbage til Kommissionen som ordrebekræftelse.

Den 31. januar 1980 fremsendte Fadex en faktura på det beløb, der var fastsat for det udførte arbejde. Trods et påkrav af 11. juni 1980 nægtede Kommissionen at betale med den begrundelse, at den omtvistede belægning ikke var så plan som nødvendigt af hensyn til de i studiet anvendte mobile kameraers stabilitet. Ved skrivelse af 29. juli 1980 protesterede Fadex over for Kommissionen og anførte bl. a. følgende:

»... i Deres bestillingsseddel... specificeres nøjagtigt det produkt, som vi har tilbudt.

De har aldrig meddelt os Deres krav med hensyn til planhed, ej heller med hensyn til holdbarheden af belægningens overflade.«

3. Kommissionens eneste klagepunkt over for sagsøgeren, ujævnheden, har ikke givet anledning til egentlige indsigelser fra Fadex, som imidlertid hævder, at den ikke kan tilregnes Fadex. Domstolen må altså for at kunne tage stilling til sagsøgerens krav om betaling af 150 480 BFR med renter undersøge, om aftalen mellem parterne pålagde Fadex en forpligtelse til at planere underlaget, før gulvbelægningen blev lagt på, eller i hvert fald en forpligtelse til at gøre sagsøgte opmærksom på risikoen ved, at sagsøgte ikke selv først sørgede for at klargøre underlaget.

Domstolen må dernæst, såfremt den giver medhold i dette krav, tage stilling til, om Fadex under henvisning til konventional-

* Oversat fra fransk.

bodsklausulen i sine egne salgsbetingelser kan kræve den faste erstatning på 30 096 BFR.

Kravet om betaling af 150 480 BFR

4. Kommissionen har bestridt kravet under henvisning til, *at* Fadex havde fuldt kendskab til det krav om planhed, som må forudsættes for en normal anvendelse af mobile fjernsynskameraer, *at* firmaets opmærksomhed udtrykkeligt var blevet henledt på dette punkt under de indledende samtaler, og *at* det i øvrigt havde henvist til arbejde, som det havde udført for Radio télévision belge i Bruxelles. I duplikken har Kommissionen nærmere henvist til en skrivelse af 3. marts 1980, som Fadex tilsendte den, og hvori det blev bekræftet, at Fadex ikke bestred at være blevet underrettet om de særlige krav i dette kontraktsforhold, og at firmaet erkendte, at det blot havde pålagt gulvbelægningen uden at undersøge underlagets tilstand, hvilket klart er en grov fagmæssig fejl.

Heroverfor har Fadex gjort gældende, at de eneste forpligtelser, som blev pålagt Fadex ved aftalen, var at levere og pålægge gulvbelægningen, at det påhviler Kommissionen at bevise, at de af den påberåbte mangler skyldes en fejl begået af Fadex under opfyldelsen af aftalen, at Fadex' tilbud af 4. december 1979 i virkeligheden specificerede, at Kommissionen påtog sig at afrette den eksisterende belægning, altså at klargøre det underlag, på hvilket den nye belægning skulle anbringes, og at Fadex ikke kan pålægges ansvaret for en mangelfuld forståelse eller udførelse, som må tilregnes Kommissionen.

5. Ved et notat af 8. november 1979 præciserede den tjenestegren, som skulle bruge gulvet, over for Gibbels, at »den nye belægning [skal] være plan uden sammenføjninger og tilstrækkelig solid til at bære vægten af kameraerne og kameravognene«. Kravet om planhed var altså Kommissionen bekendt.

De eneste fremlagte dokumenter, som har gyldighed af aftale, er bestillingssedlen af 14. december 1979 og Fadex' tilbud af 4. december s.å., som bestillingssedlen henviser til. I intet af dokumenterne nævnes dette krav, og der er herefter intet grundlag for at antage, at det har været Fadex bekendt, end ikke, at det burde have været det. Hverken det ene eller det andet dokument pålægger Fadex en forpligtelse til forudgående klargøring af underlaget, idet den eneste henvisning hertil tværtimod overlader det til Kommissionen at »afrette den eksisterende belægning«.

I henhold til de nævnte dokumenter var Fadex forpligtet til at levere og pålægge en gulvbelægning. Bortset fra spørgsmålet om underlagets planhed, som det ikke fremgår, at Fadex efter aftalen skulle drage omsorg for, er det ikke blevet godtgjort og heller ikke på troværdig måde blevet hævdet, at Fadex skulle have erlagt denne ydelse på mangelfuld måde. Kommissionen kan derfor ikke med retsvirkning fremføre indsigelsen »non adimpleti contractus«.

Sagsøgte bør derfor dømmes til at betale sagsøgeren det krævede beløb på 150 480 BFR med renter efter den sats, der er fastsat i den belgiske lov, som finder anvendelse i henhold til artikel 17 i Kommissionens almindelige betingelser, regnet fra datoen for påkravet, den 11. juni 1980.

Konventionalbodsklausulen

6. Det krav, som Fadex har fremsat i henhold hertil, er baseret på artikel 13 i firmaets egne almindelige salgsbetingelser. Den sagsøgte institution har derfor med

rette nedlagt påstand om frifindelse på dette punkt, da den omtvistede retshandel ifølge bestillingssedlen af 14. december 1979 udtrykkeligt er omfattet af bestemmelserne i Kommissionens almindelige betingelser, ref. XIX/204/79-DK, hvis artikel 2, stk. 1, netop bestemmer, at

»For tilbudsgiveren medfører afgivelse af bud:

— ...

— afkald på egne salgs- eller arbejdsbetingelser«.

Sammenfattende foreslår jeg, at Domstolen

1) dømmer Kommissionen

— til at betale til det belgiske selskab Fadex NV 150 480 BFR med renter efter den i belgisk lovgivning fastsatte sats fra den 11. juni 1980, og

— til at betale samtlige sagens omkostninger, samt

2) i øvrigt frifinder sagsøgte.